

Porada

k bezpečnosti letů

za 4. čtvrtletí 2008

a za rok 2008

Program porady

- ① Rozbor LN a I za 4. čtvrtletí 2008
a rok 2008
- ② Informace
- ③ Vystoupení hostů
- ④ Diskuse
- ⑤ Závěr

Rozbor období říjen – prosinec 2008

Letoun/MTOM	LN	VI	I	Bez vlivu na bezpečnost
přes 5 700kg	0	1	59	30
2 250 – 5 700 kg	0	0	4	2
do 2 250 kg	5	1	7	6

Rozbor období říjen – prosinec 2008

SLZ	LN	VI	I	Bez vlivu na bezpečnost
SLZ – ULLa	5	0	1	1
SLZ – ULLt	1	0	0	1
SLZ – ULH+UW	0	0	0	0
SLZ – PK, MPK a ZK	3	0	0	0

Rozbor období říjen – prosinec 2008

	LN	VI	I	Bez vlivu na bezpečnost
Para	1	9	0	0
Balony a vzducholodě	0	0	0	0
Nespecifikované / Not determined		Σ	14	

Rozbor období říjen – prosinec 2008

C E L K E M U D Á L O S T Í - 1 5 1

LN	VI	I	Bez vlivu na bezpečnost	Nespecifikované
15	11	71	40	14

Vybrané události

Říjen 2008

Bez vlivu na bezpečnost 2. 10.

Letoun DV20- KATANA rakouského majitele odstartoval z letiště Letňany.

Po vzletu asi v 10.39 se ozval na kmitočtu 126,1 FIC Praha.

Jeho vysílání bylo velmi špatně čitelné. Po dotazu, zda letí bez podaného letového plánu, pilot toto potvrdil.

Byl upozorněn, že na tento let má mít podaný letový plán.

Letoun i přes to pokračoval přes VLM a OKF do FIR LOVV a spojení již na 126,1 nenavázal.

Rakouská strana provedla následná opatření.

Bez vlivu na bezpečnost 2. 10.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Incident 4.10.

Na letadle B-737 došlo po vzletu z Istanbulu k nárůstu kabinové výšky bez signalizace závady systému.

Posádka provedla předepsané úkony a bezpečně přistála na letišti vzletu.

Na zemi se závada nepotvrdila.

Návrat letadla byl proveden ve výšce FL 100–140, bez projevu závady.

Po přistání byla vyměněna řídicí jednotka CABIN PRESSURE CONTROLLER.

Incident 4.10.

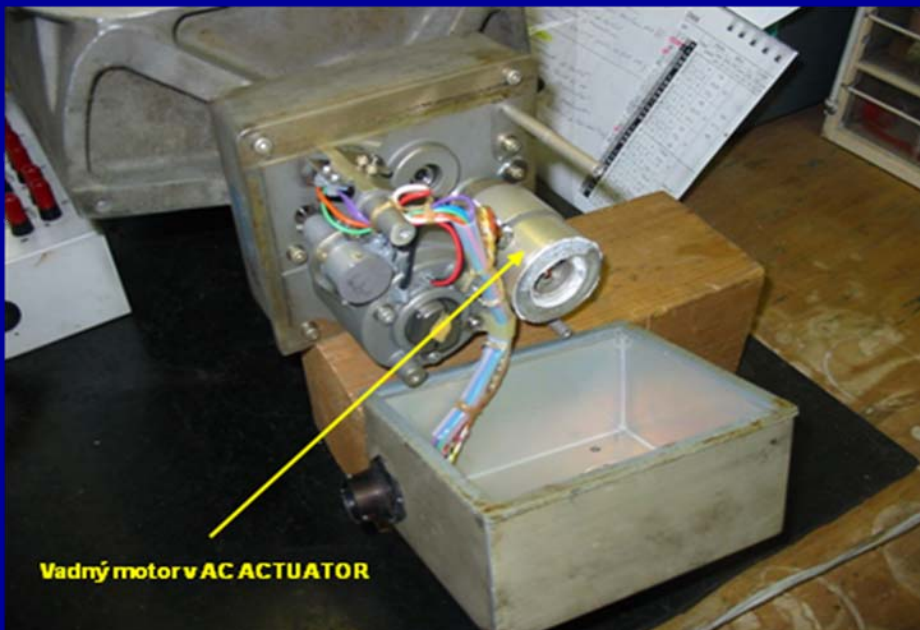
Dne 19. 10. 2008 se závada opakovala po vzletu
z LKPR.

Po návratu letadla byla zjištěna nesprávná činnost
ventilu OUTFLOW VALVE.

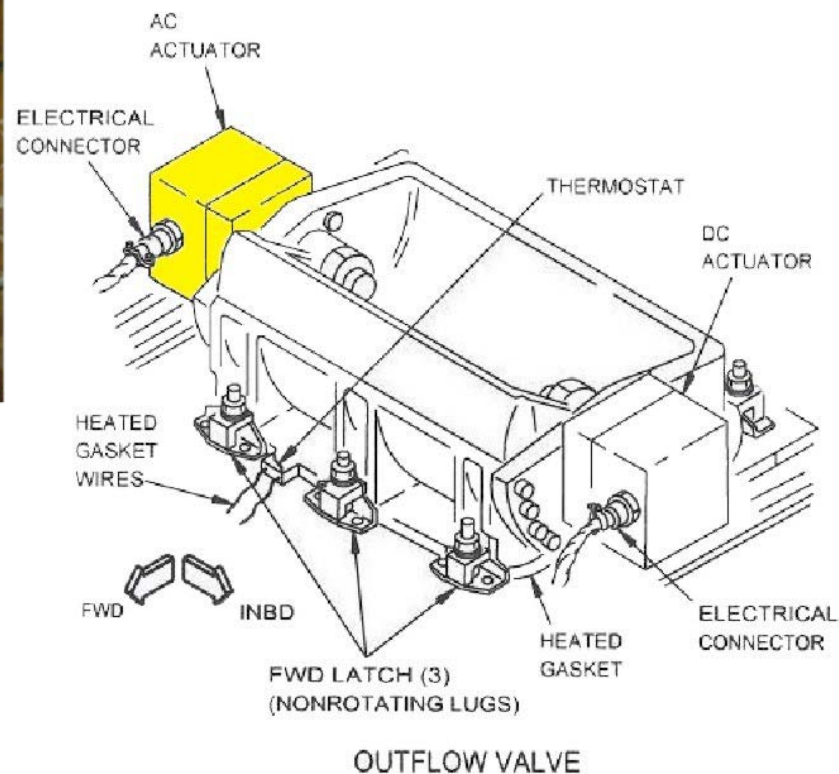
Po jeho výměně a přezkoušení
všechny testy v pořádku.

Závěrečná zpráva není doposud uzavřena.

Incident 4.10.

Vadný motor v AC ACTUATOR

Letecká nehoda 4.10.

Posádka kluzáku L 13 provedla na letišti Hosín vzlet pomocí navijáku.

Kluzák pilotoval 66-ti letý pilotní žák.

Na konci přechodového oblouku kluzák dosáhl příliš velkého úhlu stoupání.

Instruktor na toto žáka upozornil.

Žák nereagoval, proto ho instruktor důrazně vyzval, aby netahal a zároveň se snažil přetlačit řídicí páku dopředu.

Letecká nehoda 4.10.

Svoji výzvu opakoval ještě jednou,
ale žák nereagoval a odpor,
který kladl při plně přitažené řídicí páce,
nebyl instruktor schopen překonat.
Kluzák dosáhl úhlu asi 75° a výšky asi 200 m
a nakláněl se vlevo.

Instruktor se snažil vypnout lano,
ale kvůli odporu nebyl schopen vypínač vytáhnout.
Teprve když se tah v laně zmenšil,
podařilo se mu vypnout.

Letecká nehoda 4.10.

Nakonec překonal odpor žáka

v pedálech nožního řízení,

ale kluzák spadl do vývrtky vlevo.

V průběhu 1. otočky se instruktor snažil potlačit
řídící páku,

to se mu nepodařilo a tak alespoň nožním řízením
mírně korigoval pohyb kluzáku.

Kluzák ve spirále vlevo narazil do země v levém náklonu
a s předí skloněnou pod úhlem asi $20^\circ - 30^\circ$,
asi 400 m od místa startu.

Při nárazu do země žák zahynul a instruktor byl těžce
zraněn. Kluzák byl zničen.

Letecká nehoda 4.10.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Letecká nehoda 4.10.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Letecká nehoda 4.10.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Incident 5.10.

Při pozemním odbavení letounu Embraer 135BJ,
na letišti Paris Le Bourget,
byla poškozena nádrž vodního systému letounu
a okolní panely.

K poškození došlo při plnění letounu vodou
pozemní obsluhou.

Událost není doposud uzavřena.

Incident 5.10.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Letecká nehoda 11.10.

Při navigačním letu SLZ CORA ALLEGRO

Hořovice – Hořovice

začal motor SLZ vykazovat příznaky možné závady.

Pilot se rozhodl pro bezpečnostní přistání do terénu.

Vzhledem k nerovnosti plochy došlo k odskoku.

Při dalším dosednutí a výběhu se odlomilo předové kolo
a následně se poškodila levá polovina křídla.

Pilot nezraněn.

Letecká nehoda 11.10.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Vážný incident 12.10.

Po vysazení motoru za letu provedl pilot letounu L40 Meta Sokol nouzové přistání.

Pilotovi se podařilo s letounem doklouzat ze vzdálenosti cca 6 km a bezpečně přistát na letišti v Chomutově.

Příčinou vysazení motoru byla utržená ojnice válce č.2, která prorazila blok motoru a poškodila motorové lože.

Motor typu M332 měl odpracováno 992 hod. a byl těsně před koncem své technické životnosti.

Motor byl v režimu LOM Asistance a byl dvakrát prodloužen resurs motoru.

Vážný incident 12.10.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Vážný incident 12.10.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Letecká nehoda 16.10.

Během vzletu z letiště Most došlo u letounu Cirrus SR22 ve výšce asi 1 metr nad dráhou a při 70 KIAS k náhlé změně směru letu.

Na snahu pilota o srovnání letoun nejprve nereagoval a pak zareagoval náklonem vlevo.

Byl poškozen levý konec křídla a Pitotova hubice.

Po přerušení vzletu a následném dopadu byla poškozena přední podvozková noha a vrtule.

Pilot nezraněn.

Letecká nehoda 16.10.

deformovaný závěs
přední podvozkové nohy

Letecká nehoda 16.10.

Incident 20. 10.

Pilot letadla C 560, D-CEBM, podal nesprávně vyplněný FPL k letu z LKHK

(V poli 15 – hladina uvedl „VFR“).

AIP ČR ENR.1.7-3 Hladiny letu se v letovém plánu vyjadřují:

C) zkratkou VFR u letů po trati do 1000 ft (300 m) nad zemí.

Byl povolen k letu VFR po trati na bod PEMUR (změna na IFR podle FPL).

Místo toho ihned po vzletu stoupal do ALT 3500 ft, podle pokynu dispečera AFIS LKHK navázal spojení s FIC Praha, který ale neměl informace o aktivaci TRA 56.

FID vydal po navázání spojení nevhodné povolení a nevhodně řešil situaci.

Pilot v dalším stoupání do FL 95 vstoupil do TRA 56, kde byl vojenský provoz.

APP LKPD nedostalo žádnou informaci o letu a musel být omezen vojenský let.

Incident 20. 10.

Letecká nehoda 21.10.

Pilot (64 let) SLZ ALLEGRO 2000 podcenil při přeletu z letiště Bohuňovice na vlastní plochu v Lysicích místní meteorologickou situaci.

V poslední fázi letu, cca 3 min před přistáním, narazil v kopcovitém terénu do země.

Obě osoby na palubě zahynuly, SLZ zničeno. Průběh letu rekonstruován zachovalými údaji GPS.

Letecká nehoda 21.10.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Letecká nehoda 21.10.

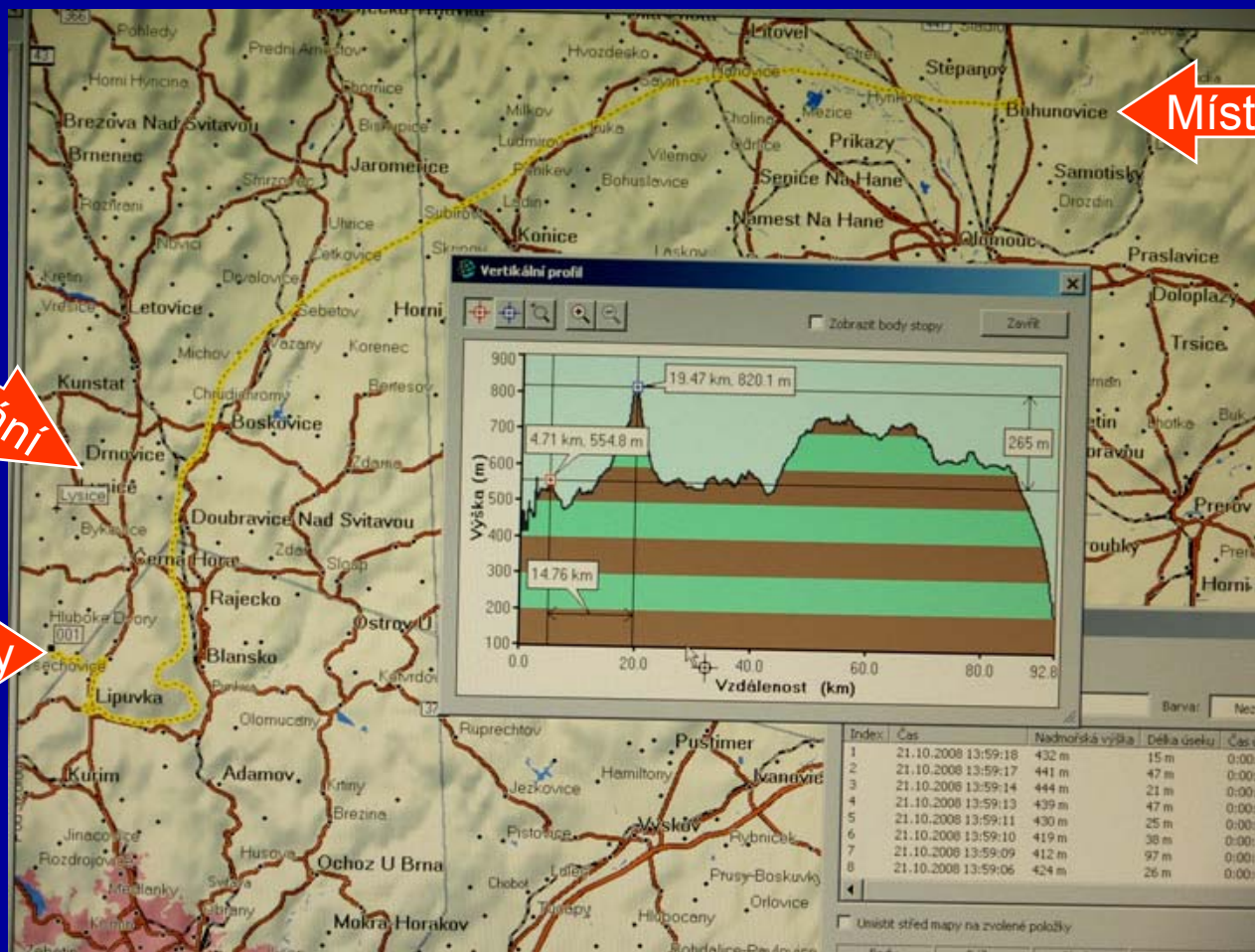

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Analýza a vyhodnocení navigačního zařízení

Typ : GARMIN eTrex Vista Výrobní číslo: 79614161

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Incident 28.10.

Při přistávání letounu B737-800 na letišti Vasteras-Hasslo ve Švédsku se asymetricky vysunuly vztlakové klapky.

Posádka přerušila přiblížení dle nouzových postupů.

Následující přiblížení proběhlo se zasunutými sloty a vztlakovými klapkami.

Přistání proběhlo bezpečně.

Zjišťování příčin není dosud uzavřeno.

Incident 28.10.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Vybrané události

Listopad 2008

Incident 5.11.

V průběhu pozemního odbavení B737-500 na LKPR byla poškozena letadlová zásuvka pro připojení pozemního elektrického zdroje (GPU), potah trupu v jejím bezprostředním okolí a přístupový panel (dvířka).

Poškození bylo způsobeno odstavením GPU, aniž byl odpojen kabel od letadla.

Jednalo se o vliv lidského činitele - chybu pracovníka.

Incident 5.11.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Incident 5.11.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Incident 5.11.

Při vykládání zboží na LKPR
z předního nákladového prostoru B737-400
pomocí MMP typu ERMA ev. číslo 1506
došlo k natažení ramene pásu pod spodní část trupu
a tím k jeho poškození.

Poškozena byla rovněž anténa DME.

Incident 5.11.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Incident 5.11.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Letecká nehoda 9.11.

Pilotní žák prováděl samostatný traťový let
na letounu C-150
z letiště Sazená na letiště Jičín.

Při zpátečním letu,
v prostoru přibližně 2 km východně od města Mšeno,
nastal náhlý pokles otáček motoru,
doprovázený silnou vibrací přístrojové desky
a akustickou změnou běhu motoru.
Na nenadálou situaci žák reagoval
zapnutím ohřevu karburátoru na maximum.

Letecká nehoda 9.11.

Pro nouzové přistání se žák rozhodl
přibližně po 90 sekundách
od okamžiku snížení výkonu motoru,
a to s ohledem na stále klesající výšku
a otáčky motoru nereagující
na ohřev karburátoru, ani změny přípusti.
Vyhledal plochu pro nouzové přistání
nedaleko obce Mšeno.

Letecká nehoda 9.11.

Po dosednutí na pole,
asi po 8 m výběhu pokleslo předové kolo
a podvozek letadla se začal
v důsledku měkkého povrchu postupně bořit.
Letadlo se prudce zbrzdilo
s mírným vybočením vpravo a poklesem předě,
při kterém došlo ke kontaktu vrtule s terénem
a zastavení motoru.

Letecká nehoda 9.11.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Letecká nehoda 9.11.

Pilotní žák po zastavení letadla zavřel
palivový kohout
a urychleně letadlo opustil nezraněn.

Při zaboření do rozměklého terénu došlo
k poškození předového podvozku, vrtule,
motorové prepážky a lože motoru.

Letecká nehoda 10.11.

Pilot SLZ Straton D-8 po vzletu z letiště Slaný v prostoru 2. zatáčky nezvládl pilotáž a SLZ přešlo do spirály, která skončila nárazem do země.

Pilot byl krátce před LN na tento typ přeškolen, jednalo se o 1. samostatný let na tomto SLZ.

Pilot zahynul,
SLZ zničeno.

Letecká nehoda 10.11.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Letecká nehoda 10.11.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Incident 10.11.

Pro tento den byla plánována letecká přeprava
3 stavebních buněk z Letenské pláně
na budovu na Karlově náměstí vrtulníkem Mi-8T.

Při přepravě 2. buňky došlo k její destrukci,
části spadly do Vltavy v blízkosti Karlova mostu.

Se zbytky buňky se posádka vrátila
přes zalidněné prostory na Letenskou pláň.

Velitel – pronajat ze Slovenska.

Pilot – pronajat z SRN.

Navigátor – Čech pracující na smlouvu.

Incident 10.11.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Incident 10.11.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Incident 10.11.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Vážný incident 14.11.

Letadlo B-737 se po vzletu z LKMT střetlo s ptákem. Z důvodu rostoucích vibrací a teploty výstupních plynů byl motor č. 2 vypnut.

Posádka vyhlásila MAYDAY a na letišti přistání LKPR byla vyhlášena FULL EMERGENCY.

Následovalo bezpečné přistání na letišti.

Událost byla vzhledem k poškození motoru klasifikována jako „Vážný incident“.

Vážný incident 14.11.

Poškozený motor byl odeslán provozovatelem do
SNECMA SERVICES BRUSSEL
ke zjištění rozsahu poškození.

Dne 8.1.2009 se konala TABLE INSPECTION
v prostorách této organizace.

Bylo potvrzeno rozsáhlé poškození,
které bylo zaviněno přímým střetem s ptákem.

Zjišťování příčin není doposud uzavřeno.

Vážný incident 14.11.

Poškození rotorových lopatek FAN

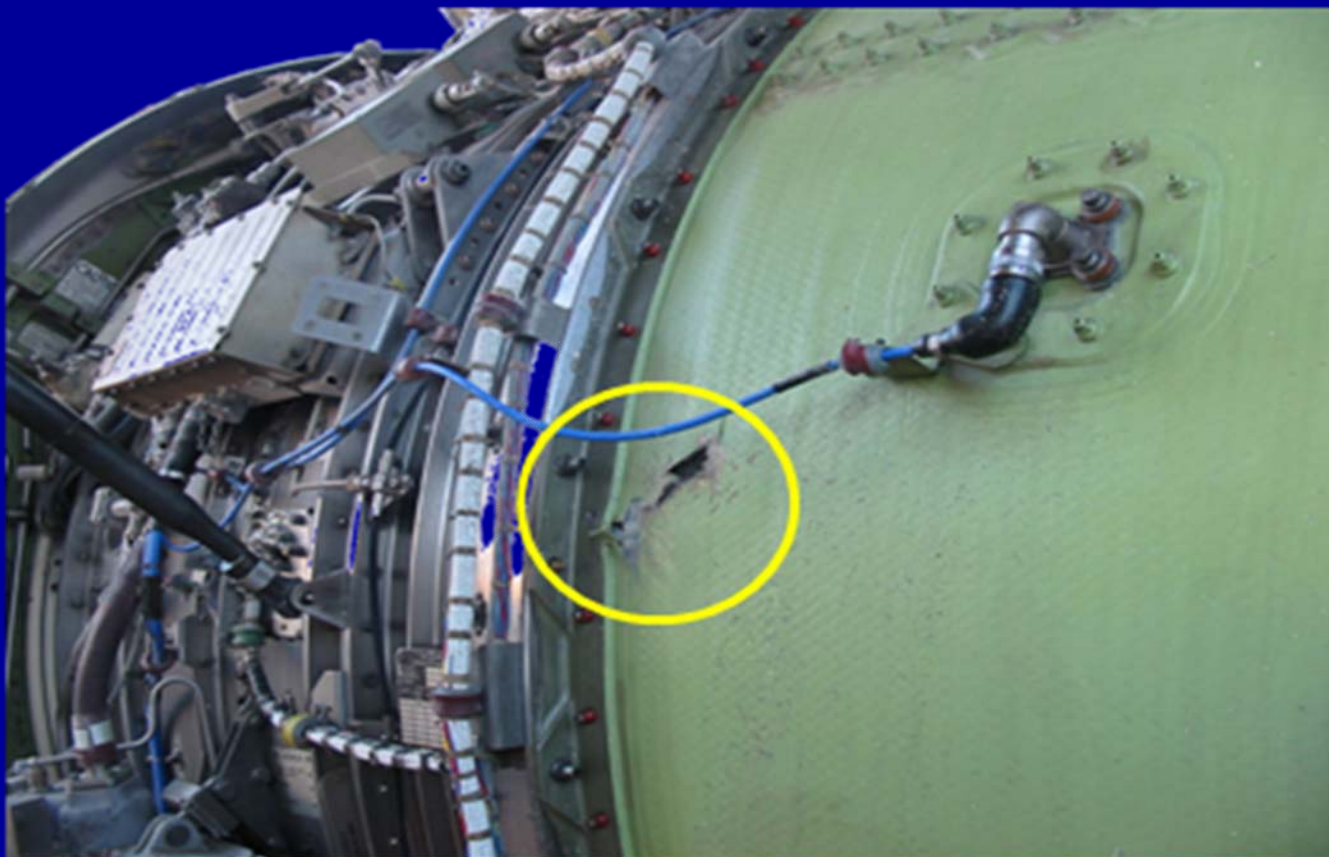

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Vážný incident 14.11.

Poškození pláště vstupního ústrojí

Letecká nehoda 15.11.

Pilot motorového závěsného kluzáku létal v prostoru Litoměřic (LKLMEER).

Došlo ke ztrátě výkonu motoru a pádu MZK v blízkosti jezu.

Pilot zahynul.

Příčiny LN se zjišťují, motor je podrobován expertíze.

Letecká nehoda 15.11.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Letecká nehoda 15.11.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Incident 18.11.

Letoun Cessna C-525

tuzemského provozovatele po přistání
na RWY 24 LKPR pojížděl po TWY C, TWY L.
Před křížením TWY P s RWY 22 praskla
pneumatika kola levého hlavního podvozku.

TWY P uzavřena, vydán NOTAM.

Nikdo nebyl zraněn.

Závěrečná zpráva není doposud uzavřena.

Incident 18.11.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Vybrané události

Prosinec 2008

Bez vlivu na bezpečnost 1.12.

S letounem Piper 28 prováděla společnost F-AIR
na LKKV výcvik IFR.

V průběhu přistání
nastal kompletní výpadek všech zařízení na TWR.
Řídící letového provozu přešli
na procedurální řízení.

Za této situace přistál na LKKV také letoun A320
pravidelné linky z Moskvy.

Výpadek trval od 14.04 asi hodinu.

Bez vlivu na bezpečnost 1.12.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Incident 2.12.

Po letu v dlouhé vlně pilot polské národnosti
na kluzáku Jantar Std. 2
přistával na letišti Mikulovice.

Pravděpodobně při vysouvání podvozku zachytil
oděvem za ovladač otevírání kabiny na pravé straně,
nastaly vibrace překrytu a než pilot stačil zasáhnout,
došlo v poloze na finále k otevření
a roztržení překrytu o trup, který byl poškozen v místě
závěsu překrytu.

Pilot dokončil přistání nezraněn.

Incident 2.12.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Incident 2.12.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Incident 3.12.

Stížnost Brussel Airlines :

Posádka této společnosti při pojíždění na LKPR zpozorovala neosvětlený letoun.

Podařilo se zastavit cca 30 m za ním.

Toto ohlásila na TWR, která následně upozornila neosvětlený letoun PA-31T na tuto skutečnost.

V tomto případě spolupracujeme se slovenskou partnerskou organizací.

Incident 3.12.

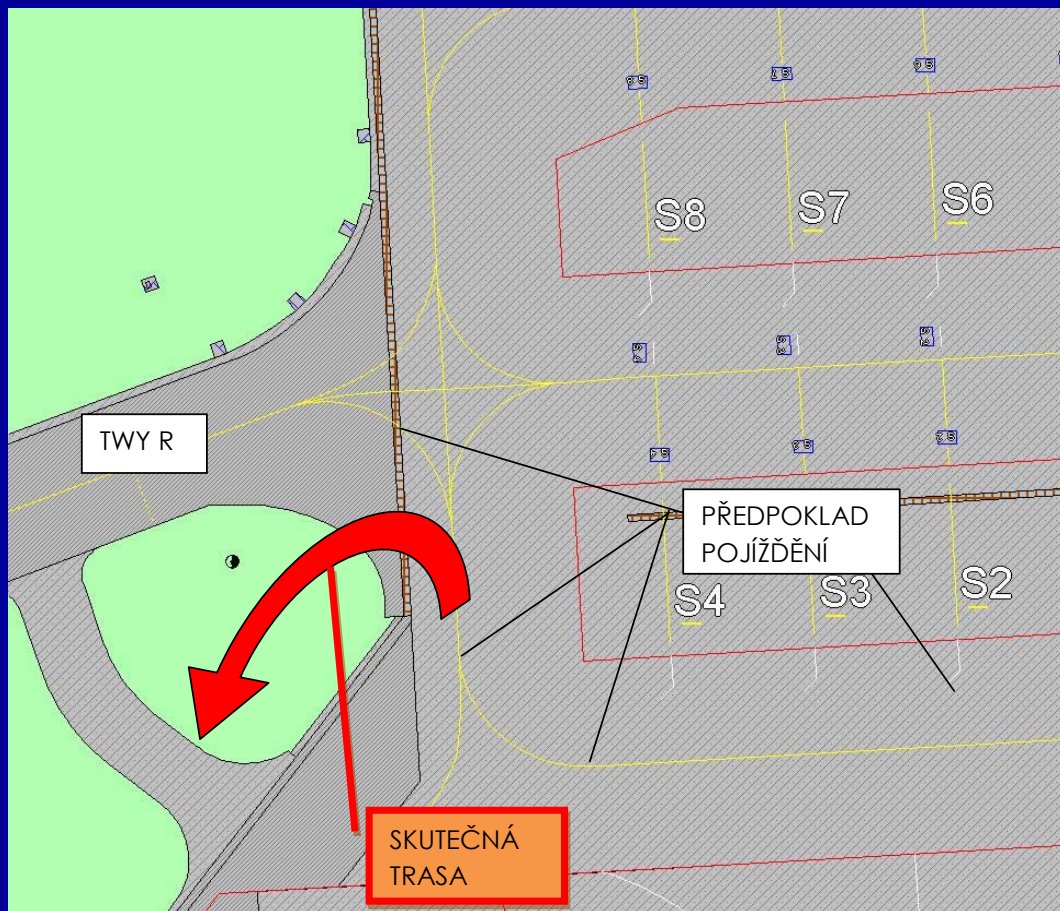
22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Letecká nehoda 11.12.

Při pojíždění v noci z odbavovací plochy na TWY R podle GPS se letoun Cessna 510, rakouského vlastníka, pohyboval mimo publikované zpevněné plochy na LKPR. Při opětovném najíždění na zpevněný povrch se ulomila levá podvozková noha. Vzhledem k poloze letounu nebyl omezen provoz na letišti. Posádka nezraněna, letoun poškozen.

Letecká nehoda 11.12.

Letecká nehoda 11.12.

Z dosavadního zjišťování příčin LN :

- Noční modré osvětlení TWY R je pouze po jedné straně
- Prostor, kde vyjel mimo TWY není světelně označen
- Pohyb letounu začal v osvětleném prostoru a postupně přešel do prostoru s nižší intenzitou světelných podmínek a referenčních bodů
- Letoun je jednopilotní

Letecká nehoda 11.12.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Letecká nehoda 11.12.

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Rozbor - rok 2008

Letoun / MTOM	LN	VI	I	Bez vlivu na bezpečnost
přes 5 700kg	0	3	265	124
2 250 – 5 700 kg	0	0	10	7
do 2 250 kg	21	1	37	20

Rozbor - rok 2008

SLZ	LN	VI	I	Bez vlivu na bezpečnost
SLZ – ULLa	22	0	6	2
SLZ – ULLt	3	0	0	1
SLZ – ULH+UW	0	0	0	0
SLZ – PK, MPK a ZK	24	0	1	0

Rozbor - rok 2008

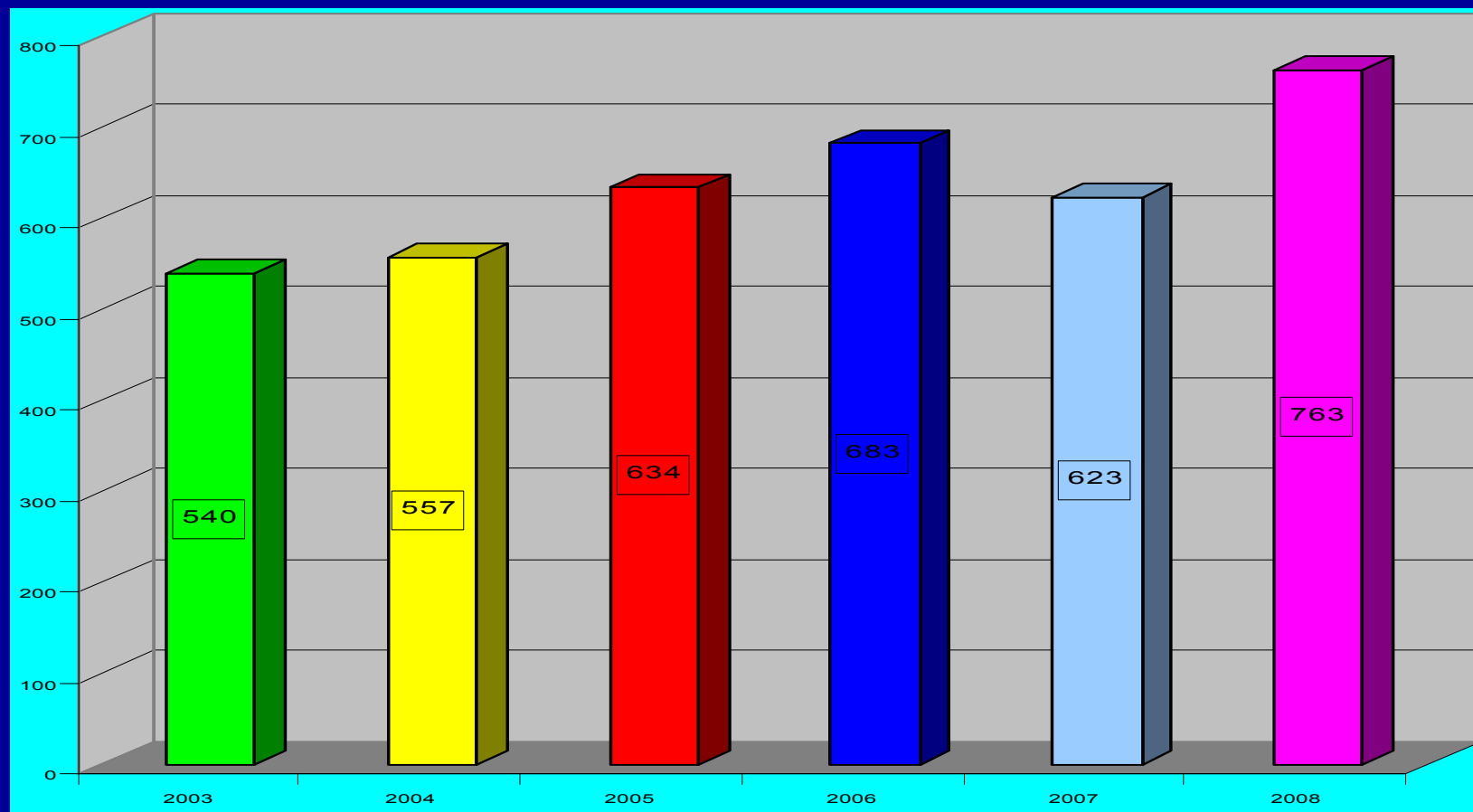
	LN	VI	I	Bez vlivu na bezpečnost
Para	34	106	0	0
Balony a vzducholodě	2	0	0	1
Nespecifikované / Not determined		Σ	73	

Rozbor - rok 2008

CELKEM UDÁLOSTÍ - 763

LN	VI	I	Bez vlivu na bezpečnost	Nespecifikované
106	110	319	155	73

Celkem hlášených událostí

Počet zahynulých osob při LN

2003 / 2004 / 2005 / 2006 / 2007 / 2008
17 / 7 / 15 / 13 / 22 / 19

MTOM do 2 250 kg 2 250-5 700	ULLa	ULLt	PK,MPK, ZK	PARA
<u>6/2/5/1/5/2</u> 0/0/0/0/5/0	4/5/9/9/4 /12	1/0/0/1/2 /1	3/0/0/1/3 /2	3/0/1/1/3 /2

Informace

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

ICAO – AIG/08

Ve dnech 13. – 18. října jsem byl členem
delegace ČR,

která byla vyslána na

„The Eighth Accident Investigation and
Prevention (AIG) Divisional Meeting“.

Zasedání se konalo v ICAO Headquarters -
Montreal.

Přítomno bylo 225 účastníků ze 75 států
a 12 mezinárodních organizací.

ACC 30 meeting (Informal)

Ve dnech 12. až 14.11. jsem vedl
delegaci Ústavu
na zasedání ECAC ACC 30,
které se konalo ve Vídni.

ECAC ACC 30

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Elektronické hlášení

„Červené“ tlačítko

na našich webových stránkách slouží
od tohoto roku i k automatickému předání
hlášení ÚCL

- v souladu s předpisem L 13.

Inspektoři ÚZPLN

HODAŇ VIKTOR Ing.	266 199 235	724 300 806
PECNÍK MILAN	266 199 239	724 300 805
PAVLÍKOVÁ LUDMILA Ing.	266 199 246	724 300 807
PROCHÁZKA JOSEF Ing.	266 199 241	724 300 810
RYCHNOVSKÝ JAN	266 199 236	724 300 811
STŘÍHAVKA LUBOMÍR Ing.	266 199 237	724 300 802
SUCHÝ STANISLAV Ing.	266 199 238	724 300 812
ZELINKA JAN Ing.	266 199 243	724 300 803

Vystoupení hostů

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Diskuse

22. 01. 2009

2008 / Q4 – rok 2008

Závěr

Děkuji za pozornost
a upozorňuji na termín
další porady k bezpečnosti letů,
která se bude konat v prostorách VZLÚ
dne 16. dubna 2009.

Případné změny budou zveřejněny
prostřednictvím Letecké informační služby
a našich webových stránek.

Hotovost ÚZPLN - 24 hodin

724 300 800

fax 266 199 234

formulář oznámení LN+I
na www.uzpln.cz

LN a I

www.uzpln.cz

AIR ACCIDENTS INVESTIGATION INSTITUTE

ÚSTAV PRO ODBORNÉ ZJIŠŤOVÁNÍ PŘÍČIN LETECKÝCH NEHOD

ÚZPLN

Porada k bezpečnosti letů se bude konat dne 5. dubna v prostorách VZLÚ.

english

O nás
Legislativa
Statut
Jmenování
Organizace
Prezentace
Výroční zprávy
Info
Záv. zprávy
Činnost
Kontakty
Spojení
Historie

Vítáme vás na našich stránkách

**Ústav
pro odborné
zjišťování příčin
leteckých nehod**

Adresa - kontakty

Ústav pro odborné zjišťování příčin leteckých nehod

Beranových 130

199 01 PRAHA 99 - Letňany

(areál Výzkumného a zkušebního leteckého ústavu)

Tel. : 266 199 231

Fax : 266 199 234

E-mail : info@uzpln.cz